

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

**a műemléki szakértői nyilvántartásba vételről
a történeti kertek szakterületen**

A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) határozza meg műemléki területen végzett szakértői tevékenységek tartalmát, a tevékenységet, a szakmagyakorlás feltételeit és a szankciókat. A szakértői tevékenység folytatására irányuló szándékot a miniszternek kell bejelenteni, a nyilvántartásba vételről igazolás állítható ki.

Történeti kertek szakterületen szakértői tevékenységnek minősül

[4. § (2) d) történeti kertek szakterületen a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park, védett történeti táj esetében]

- inventarizáció, revízió [4. § (2) da)]
 - kertépítészeti felmérés, értékleltár, [4. § (2) db)]
 - kerttörténeti tudományos dokumentáció, [4. § (2) dc)]
 - kezelési- és helyreállítási terv, [4. § (2) dd)]
 - értékvizsgálat, védetté nyilvánítási dokumentáció [4. § (2) de)]
- önálló elkészítése, valamint
- történeti kertek szakterületen a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park, védett történeti tájakat érintő

- pályázatok előkészítéséhez szaktanulmányok készítése, pályázatok műemlékvédelmi szempontból történő elbírálása és minősítése, [4. § (2) df)]
- közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, engedélyhez kötött tevékenység - megvalósítás során történő, jogkövetkezménnyel járó - véleményezése, [4. § (2) dg)]
- tervezési program összeállításában való részvétel a tervezéssel kapcsolatos műemlékvédelmi szakkérdések tekintetében, [4. § (2) dh)]

- a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park régészeti módszerekkel történő kutatása; [4. § (2) di)]

Utóbbi tevékenység elvégzéséhez régészeti területen szakértői jogosultsággal rendelkező régészt kell bevonni [8/A § (4) A 4. § (2) bekezdés d) pont di) alpontjában meghatározott tevékenység elvégzéséhez]

2. § 1. *dokumentálás*: műemléki értéket érintő beavatkozások folyamatának és eredményének, az azok során megfigyelhető jelenségeknek, valamint a műemléki érték állapotának tárgyyszerű, pontos szöveges és képi rögzítése és magyarázata;

3. *építéstörténeti tudományos dokumentáció*: a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Övr.) 12. melléklet II. rész D. pontjában meghatározottak összessége; többszintű megismerési folyamat eredménye, a műemléki érték engedélyhez nem kötött tudományos vizsgálatára, leltárba vételére, elemzésére, dokumentálására, a hozzá kapcsolódó források és szakirodalmi megállapítások feltárására, a műemléki érték történeti összefüggésbe helyezésére, valamint azon információk összegyűjtésére

terjed ki, amelyek alapján meghatározhatók a műemléki érték megőrzését és érvényre juttatását biztosító beavatkozások és korlátozó tényezők;

6. *értékleltár*: az Övr. 5. mellékletében előírt, a műemléki értékek tételes meghatározását tartalmazó dokumentum;

7. *értékvizsgálat*: a műemléki érték dokumentálása szakterületen jogosult szakértő által készített olyan szakvizsgálat, amely szemrevételezés útján feltárja és meghatározza a ténylegesen meglévő műemléki értéket, amely védelemre érdemes lehet, megfelelő alátámasztással meghatározza az érték korát, valamint dokumentálja a védelemre javasolt műemléki érték jellemzőit;

8. *értékvizsgálati dokumentáció*: értékvizsgálat alapján készített dokumentáció, amely az Övr. 5. melléklet összefoglaló pontjai szerint tartalmazza a műemléki értékről szemrevételezéssel készített szöveges leírást és helyszíni fotókat;

11. *műemléki inventarizáció*: olyan, szemrevételezésen alapuló vizsgálati módszerrel elvégzett tudományos feltáró munka, amely egy-egy meghatározott földrajzi terület műemléki értékeinek megállapítását, dokumentálását, az állami műemléki értékkataszter fejlesztését szolgálja;

12. *műemléki revízió*: olyan, szemrevételezésen alapuló vizsgálati módszerrel elvégzett tudományos munka, amely egy-egy meghatározott földrajzi terület műemlékeinek monitoringozását szolgálja, a védett műemléki érték fennállásának, veszélyeztetettségének, állapotának elemzésére és dokumentálására terjed ki a műemlékek közhiteles, hatósági nyilvántartásának naprakészen tartása érdekében;

Szakma gyakorlási jogosultság [5 §]:

A nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a természetes személy az adott terület vagy szakterület vonatkozásában rendelkezzen a Korm. rendeletben meghatározott

- végzettséggel és szakképesítéssel, valamint

- a szakképzettséget igazoló okirat kiállítását követően szerzett szakmai gyakorlattal.

A szakértői tevékenységet folytatni szándékozó személynek (cég esetén a munkavállalónak vagy személyesen közreműködő tagnak) a szakmagyakorlási feltételeknek és a tevékenység ellátásához szükséges megszerzett tapasztalatot igazolnia kell, a rendeletben részletesen meghatározottak szerint. Gazdasági társaság, költségvetési szerv, egyéni vállalkozó, egyéni cég (a továbbiakban együtt: cég) akkor végezheti a szakértői tevékenységet, ha az adott tevékenységet személyesen ellátó munkavállalója vagy személyesen közreműködő tagja szerepel a szakértői nyilvántartásban, továbbá a cég rendelkezik az adott területen vagy szakterületen előírt feltételekkel.

Műemléki terület történeti kertek szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és

- okleveles tájépítésmérnök [7. § (4) a)] vagy

- okleveles tájépítész és kertművész (MA diploma) [7. § (4) b)]

szakképzettség szükséges

Pontszámítási módszer:

Műemléki terület történeti kertek szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez

a) műemlékvédelem területen legalább 5 év történeti kert szakterületen végzett, szakirányú tevékenységgel szerzett, vagy

b) a 1. melléklet 5. pontjában meghatározott számítási módszer alapján megszerzett legalább 30 pont

szakmai gyakorlat igazolása szükséges. [8. § (5)]

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

1. melléklet a 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelethez

5. Műemléki területen történeti kertek szakterületre vonatkozó számítási módszer a szakmai gyakorlat igazolására

Egy tevékenységtípusból legfeljebb 15 pont vehető figyelembe. Egy tevékenységtípusba tartozik a 2-3., a 4-5., a 6-7., a 8-9. és a 12-13. sor szerinti tevékenység. A 10. pont (sor) tekintetében a hosszabb munkaviszony vagy gyakornoki státusz esetén legfeljebb 9 pontig vehető figyelembe.

	A	B
1.	Tevékenység	Pontszám
2.	1 db történeti kert védetté nyilvánítási dokumentációjának önálló elkészítése	3 pont
3.	1 db történeti kert védetté nyilvánítási dokumentációjának elkészítésében való közreműködés munkatársként	1 pont
4.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy egyéb, műemléki védelem alatt álló kert önálló kertépítészeti felmérése	5 pont
5.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy egyéb, műemléki védelem alatt álló kert kertépítészeti felmérésében való közreműködés munkatársként	2 pont
6.	történeti kertek inventarizációjának önálló elkészítése egy teljes településen vagy 100 ingatlanra kiterjedő településrészen	4 pont
7.	történeti kertek inventarizációjának elkészítése munkatársként egy teljes településen vagy 100 ingatlanra kiterjedő településrészen	2 pont
8.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert kerttörténeti tudományos dokumentációjának önálló elkészítése	5 pont
9.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert kerttörténeti tudományos dokumentációjának elkészítésében való közreműködés munkatársként	2 pont
10.	műemlékvédelmi intézményben történeti kertek szakterületen teljesített tíz hónap munkaviszony vagy gyakornoki státusz	3 pont
11.	tudományos fokozat megszerzése tájépítészeti tárgyú doktori értekezéssel	5 pont
12.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy egyéb műemléki védelem alatt álló kert kezelési- és helyreállítási tervének önálló elkészítése	5 pont
13.	1 db műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy egyéb műemléki védelem alatt álló kert kezelési- és helyreállítási tervének elkészítésében való közreműködés munkatársként	2 pont

8/A. § (1) Védett műemléki értéket érintő szakértői tevékenységben **szakképzettséggel nem rendelkező személy közreműködését nem lehet igénybe venni.**

(2) A szakképzettséggel rendelkező, de szakmai gyakorlattal nem rendelkező személy az adott szakterületen jogosultsággal rendelkező szakértő irányításával, annak személyes

közreműködésével végezhet a védett műemléki értéken vagy annak alkotórészén, védett tartozékán beavatkozást, amely társszerzői minősítést és szakmai gyakorlat igazolását szolgálja.

(3) Egyéb képzettségű szakember védett műemléki értéken kizárólag a szakértő irányításával saját képesítésének megfelelő részfeladatot végezhet, mely szakmai gyakorlatnak restaurátori vonatkozásban nem vehető figyelembe.

8/B. § **A szakértő felelőssége kiterjed az általa elvégzett beavatkozásra, az általa irányított egyéb képzettségű szakember és a felügyelete alatt működő gyakornok tevékenységére, valamint a kulturális örökségvédelem szempontjainak érvényesítésére.**

8/C. § (1) A műemlékvédelem terén 2014. január 19. előtt megszerzett, legalább 10 év szakirányú szakmai gyakorlat

a) műemléki érték dokumentálása,

b) műemléki épületkutatás,

c) **történeti kertek**

szakterületen történő nyilvántartásba vételre irányuló bejelentés esetén mentesít az a)-c) pontban felsorolt szakterületekre e rendelet által előírt végzettségi és szakképesítési követelmények alól azzal, hogy a bejelentőnek a végzettségét és szakképzettségét igazoló okiratot a bejelentéshez csatolnia kell, továbbá, hogy a szakmai gyakorlatot az e bekezdés b) pontja esetében **kutatói munkakörben kell teljesíteni.**

(2) A szakértői tevékenység végzéséhez szükséges jogosultság megszerzésekor mentesül a 8. § (1) bekezdés b) pontjában, illetve a 8. § (6) bekezdésében előírt számítási módszer alapján megszerzett szakmai gyakorlat igazolása alól

a) a műemléki érték dokumentálása és a műemléki épületdiagnosztika szakterületen a szakági építésügyi műszaki szakértői szakterületen műemlék építmények műszaki szakértői részsakterületen,

b) a műemléki épületdiagnosztika szakterületen az általános építmények felelős műszaki vezetői építési szakterület műemléki részsakterületen
jogosultsággal rendelkező személy.

12/A. § A műemléki érték védelmével kapcsolatos műemléki területen a miniszter azon szakértő vagy szakértő szervezet számára,

a) amely a szakértői tevékenység hatósági ellenőrzése során a műemléki területen kirendelt igazságügyi szakértő **szakvéleménye szerint szakszerűtlen, vagy szándékosan vagy súlyos gondatlanságból valótlan tartalmú szakvéleményt, dokumentációt készít - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, egy évre,**

b) amelyet egy éven belül két alkalommal örökségvédelmi bírsággal sújtottak - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, **három évre,**

c) amelyről az örökségvédelmi, az örökségvédelmi felügyeleti vagy az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzése során megállapítja, hogy **szakértői tevékenysége következményeként a védett műemléki érték súlyosan veszélyeztetetté válik, öt évre, vagy amennyiben a védett műemléki érték helyreállíthatatlanul sérült vagy elpusztult, tíz évre megtiltja a szakértői tevékenység folytatását.**

9. § (3) A bejelentéshez csatolni kell:

c) a szakmai gyakorlat igazolását az alábbiak szerint:

ca) a szakmai tevékenység részletes leírását (a szakmai gyakorlat megszerzésének helye, ideje, a betöltött munka- vagy feladatkör, a végzett szakmai tevékenység),

cb) az alkalmazásban töltött idő munkáltatói igazolását,

cc) a pontszámítás alapját képező tevékenységről a miniszter, a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ vagy jogelőd intézményei, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Lechner Lajos Tudásközpont, vagy az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság számára benyújtott dokumentáció megnevezését és leltári számát, iktatószámát vagy egyéb

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

iratazonosító számát azzal, hogy a dokumentációk közül nem vehető figyelembe az, amelyről megállapítható, hogy a tartalma nem felel meg az Övr.-ben foglalt követelményeknek, vagy amelyhez kapcsolódó tevékenységet az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság az ezen követelményeknek meg nem felelő dokumentáció miatt nem engedélyezett.

Frissítve: 2024. október